

Förordning om tekniska krav för betalningar i euro (SEPA)

Finansdepartementet

2011-01-21

Dokumentbeteckning

KOM(2010) 775

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om antagande av tekniska krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009

Sammanfattning

Europeiska kommissionen föreslår en förordning som innebär att det fastställs slutdatum för när betalningar i euro ska genomföras enligt ett visst gemensamt format (SEPA-format). Förslaget innebär att det i förordningen anges vad som utgör SEPA-format för betalningar och vid vilken tidpunkt som eurobetalningar ska göras i detta format.

Regeringen, som konstaterar att enbart en mindre del av de betalningar som utförs i Sverige berörs av förslaget, motsätter sig inte att bindande slutdatum för övergången till eurobetalningar i SEPA-format fastställs genom en EU-förordning.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

SEPA (Single Euro Payments Area) syftar till att skapa gemensamma och harmoniserade regler och rutiner för betalningar i euro i samtliga EES-länder. SEPA-projektet startade i början av 2000-talet och drivs av bankindustrin, Europeiska kommissionen och Europeiska centralbanken (ECB) i samarbete.

SEPA innebär harmonisering av såväl rättsregler som tekniska standarder och infrastrukturer för euro-betalningar. Syftet är att det ska vara möjligt att

göra betalningar i euro inom hela SEPA-området (EES-länderna, Monaco och Schweiz) på samma villkor som gäller för inhemska betalningar i dessa länder.

Rättsreglerna för betalningar har harmoniserats genom flera rättsakter på EU-nivå, bl.a. förordningen om gränsöverskridande betalningar i euro (924/2009/EG) och betaltjänstdirektivet (2007/64/EG). Harmonisering av tekniska standarder har hittills skett inom ramen för European Payments Council (EPC) som samlar ett stort antal affärsbanker i Europa. EPC har tagit fram detaljerade standarder avseende gireringar mellan konton (credit transfer) och autogirobetalningar (direct debit).

Övergången till eurobetalningar i SEPA-format har gått långsamt och endast en mindre andel av eurobetalningarna görs i dag i SEPA-format. Orsaken till det anges i den konsekvensanalys som kommissionen låtit genomföra och bedöms bl.a. vara en ovisshet om genomförandet av SEPA och utfasningen av äldre produkter, nackdelen av att vara föregångare i denna typ av projekt med de investeringskostnader det medför samt liten kännedom om SEPA bland de som gör betalningar. Mot denna bakgrund har kommissionen nu lämnat ett förslag till förordning i vilken det anges bindande slutdatum för övergången till eurobetalningar i SEPA-format.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget till förordning innehåller bestämmelser om vilka tekniska krav som ställs för att en betalning ska anses vara i SEPA-format och anger vilka betalningar som omfattas av de föreslagna reglerna. De betalningar det rör sig om är kontoöverföringar, autogirobetalningar, betalningar med konto- och kreditkort samt bankommatransaktioner. Dessutom föreslås bestämmelser om att betalningssystem ska kunna länkas samman och om att konton ska vara nåbara även för betalningar som kommer från andra medlemsstater.

Det föreslås även att vissa nationella betalningsformer som är av mindre omfattning ska få vara kvar under en övergångstid utan att det ställs krav på att dessa betalningar görs i SEPA-format.

Vidare föreslås ett förbud mot uttag av avgifter i samband med autogirobetalningar, förutom under vissa angivna förutsättningar.

Förslaget till förordning innehåller även bestämmelser om utnämnan­de av behöriga myndigheter i medlemsstaterna, om sanktioner vid överträdelse av reglerna, om klagomåls- och tvistlösningsmekanismer, om delegering av viss kompetens till kommissionen genom s.k. delegerade akter och om en framtida översyn av regleringen. Vidare föreslås övergångsbestämmelser för betaltjänstleverantörer i medlemsstater som inte har infört euron som nationell valuta.

Bestämmelser om genomförande av betalningstransaktioner finns bl.a. i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009 om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen och i lagen (2010:751) om betaltjänster. Kommissionens nu aktuella förslag innebär vissa mindre ändringar av förordningen 924/2009.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Kommissionen har angett att förslaget inte bedöms få någon inverkan på unionens budget.

I den konsekvensanalys som åtföljer förslaget (SEC (2010) 1584 final) anges att företag och myndigheter som utför betalningar kan ha kostnader för uppgradering av sina betalningssystem och processer vid en övergång till SEPA-betalningar. Banker och andra betaltjänstleverantörer kommer att ha investeringskostnader för att kunna erbjuda betalningar i SEPA-format. Kostnaderna uppvägs dock för alla grupper enligt analysen av en rad fördelar med att ett slutdatum sätts för övergången till SEPA.

Enligt regeringens bedömning får förslagen inte några budgetära konsekvenser som inte kan hanteras inom nuvarande ramar.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

I Sverige sker endast en mindre del av betalningarna i euro och effekterna av förslaget torde därmed inte vara så stora för svensk del. Regeringen motsätter sig inte att bindande slutdatum för övergången till eurobetalningar i SEPA-format fastställs i en EU-förordning.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Ett stort antal medlemsstater är positivt inställda till att bindande slutdatum för övergången till eurobetalningar i SEPA-format fastställs i en förordning. Vissa medlemsstater vill dock att särskilda nationella betalningsformer ska få finnas kvar vid sidan av SEPA-betalningarna.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europeiska centralbanken ser positivt på att bindande slutdatum för övergången till eurobetalningar i SEPA-format fastställs i en förordning. Europaparlamentet har i två resolutioner (den 12 mars 2009 och den 10 mars

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Efter en kortare remissbehandling av förslaget med Riksbanken, Riksgäldskontoret och Svenska Bankföreningen är det ingen som motsätter sig att ett bindande slutdatum för övergången till euro-betalningar i SEPA-format fastställs genom en EU-förordning även om det kan finnas synpunkter på innehållet i enskilda artiklar. Bland annat har Svenska Bankföreningen uttryckt synpunkter vad avser förslagets skillnader mot dagens regelverk utarbetade av European Payments Council (EPC) och utformningen av kommissionens befogenhet att anta delegerade akter enligt förslaget.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för förslaget är artikel 114(1) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut om förslaget fattas enligt ordinarie beslutsförfarande vilket innebär att beslut i ministerrådet kräver kvalificerad majoritet och att Europaparlamentet är medbeslutande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anser att avsaknaden av ett gemensamt slutdatum för övergången till eurobetalningar i SEPA-format innebär en risk för att övergången försvåras eller att låsningar uppstår. För att den inre marknaden för betalningar ska fungera krävs gemensamma standarder, regler och processer för betalningar. För att uppnå detta krävs åtgärder på unionsnivå.

Vidare anser kommissionen att förslaget inte går utöver vad som krävs för att uppnå dess syfte, och att det i stor utsträckning gör det möjligt att använda befintliga strukturer.

Regeringen delar kommissionens bedömning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förhandlingar mellan medlemsstaterna i rådet kommer att påbörjas under januari 2011. En rapportör är utsedd i Europaparlamentet (utskottet för ekonomi och valutafrågor) men tidsplanen för behandlingen i Europaparlamentet är inte känd.

Autogiro: en betaltjänst för debitering av en betalares betalkonto, där initiativet till en betalningstransaktion tas av betalningsmottagaren på grundval av betalarens samtycke till mottagaren, mottagarens betaltjänstleverantör eller betalarens egen betaltjänstleverantör

Betaltjänstleverantör: en fysisk eller juridisk person, t.ex. en bank eller ett betalningsinstitut, som driver verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster.